SZÓNOKI ANYAGTÁR

SZERKESZTI: DR CZAPIK GYULA

4. KÖTET

TRIDUUM

LELKIGYAKORLATOS TÉMÁKKAL

(SERDÜLŐ LEÁNYOKNAK)

BUDAPEST 1927

EGYHÁZI LAPOK KIADÁSA

SZÓNOKI ANYAGTÁR

SZERKESZTI: DR CZAPIK GYULA

4. KÖTET

TRIDUUM

LELKIGYAKORLATOS TÉMÁKKAL

(SERDÜLŐ LEÁNYOKNAK)

BUDAPEST 1927

EGYHÁZI LAPOK KIADÁSA

Nihil obstat.

Budapestini, die 19 febr. 1927.

Dr. Julius Czapik
censor.

Imprimatur

Strigonii, die 25. febr. 1927.

Julius Machovich
vic. gen.

Pallas részvénytársaság nyomdája Budapest V, Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató

Triduum lelkigyakorlatos témákkal.

Szívgárdából kinőtt nagyleányoknak. (Egyszerűbb leányok Jézus Szíve leányszövetségét vettük alapul, de alkalmazhatjuk stilizálás szerint intelligensebb leányoknak s más egyesületieknek is, aszerint változtatva a „szövetséges" megszólításokat. Három napra 3—3 előadást vettünk. A végén 3 rövid Jézus Szívéről szóló előadásvázlatot adunk, melyből naponkint 1—1 beilleszthető a 3-ik és 4-ik beszéd között.)

I. Az ember rendeltetéséről.

Bevezetés. Miért vagyunk a világon? Mindnyájan azért, hogy üdvözöljünk. A férfi és nő külön-külön saját hivatásukért, t. i. a férfi, hogy uralkodjék, a nő, hogy boldogítson, segítsen. S minden egyes ember azért, hogy különleges hivatását példásan betöltse. E három hivatást alkalmazd magadra!

Tárgyalás. 1. Isten teremtménye vagy. Istent kell megismerni, szeretni, Őt szolgálni s ezáltal üdvözülni. Ismerd meg minél jobban Istent! (Ima, jó olvasmány, szentbeszéd, lelkiatya szava, s a szövetségi élet is segít erre). *Helyesen* ismerd meg! Ő Úr, akinek feltétlenül kell engedelmeskedni *mindenben* s nem a te tetszésed szerint alakuló valaki, akit saját kedved szerint képzelhetsz el. Amint és ahogy az Egyház tanítja, úgy fogadd el — s ne keress máshol vagy saját képzeletedben idegen isteneket. (Rossz olvasmányok, szekták iratai, tanai — rajongó emberek elképzelései álmokból, nem hiteles jóslatokból stb.) 2. Szereted Istent? Foglalkozol-e vele (ima, szentségek) — kedvére teszel-e (parancsok), tudsz áldozni érte és ügyeiért? (Szegényei — sajtója — eszméi — egyesületei stb. kat. érdekek!) Szívesen viseled a keresztet, amit ad? Szolgálod-e? (Ha akaratát keresed és teljesíteni igyekszel). Előbbre tartod-e üdvödet minden más földinél?

2. Női hivatásod: segíteni, szeretni, boldogítani, kedvesebbé tenni ott az életet, ahová Isten helyezett, (azt a családot,

azokat a társakat, azt a kört). Jószívűség, irgalmasság, gondoskodás kibékítés, szelídség, türelem, mind a női hivatás erényei! Isten ezeket tőled várja.

Mi vagy te? Hivatalnoknő? Varrólány? Cseléd? Munkásleány? Otthon nagyleány? Ami vagy, azzá Isten tett s tőled várja el, hogy abban a hivatásban te légy tökéletes mintakép, mint szövetséges hivatalnoknő, cseléd, munkás stb.

Befejezés. Buzdítás hármas hivatásunk szeretetére és megbecsülésére, tökéletes kialakítására.

II. Az eszközök használata.

Bevezetés. Megmagyarázzuk a cél és eszköz közötti összefüggést. Az eszköz a célért van. (Pl. a tűz sem azért ég a tűzhelyben, mert tüzet akarunk, hanem csak eszköz, hogy megfőzzük rajta az ételt. A tüzet a célhoz alkalmazzuk — gyors tűz, lassú tűz, begyújtjuk, kialudni hagyjuk — ép úgy mindazt, ami az életben eszköz, a célhoz kell alkalmazni.)

Tárgyalás. 1. Minden, ami a földön van, tehát csak eszköz az üdvösségre és az üd-

vösséget szolgáló szép életre. Vét az, aki az eszközt tekinti célnak. (Példa: ha a gyerek csakhogy tüzet lásson, begyújt — könnyen megég!) Alkalmazás azokra, akik az ételt, ruhát, mulatságot tekintik főcéljuknak.

2. Mindezen eszközökkel hogy lehet véteni. A különböző módokról és végletekről. (Pazarló és fukar — nem akar dolgozni, vasárnap is dolgozik — túlgazdagon vagy illemsértően öltözködik — nemesebb életcélokra szolgáló keresetét haszontalanságokra fordítja stb.)

3. Részletesen az élet főeszközéről. Mi az? *A munka.* A munka az *élet nemes tartalma.* (Isten is munkálkodik.) A munka Istentől magától kiszabott *elégtétel, penitencia* („arcod verejtékével keresd kenyeredet"). A munka *Krisztus követése.* (Jézus csak 3 évig tanított, a többi időben dolgozott és pedig durva munkát végzett!) A munka *fegyver a kísértés* ellen („tétlenség az ördög vánkosa"). A munka nemesít, megszentel, erényeket nevel s végül megszerzi a földi életre a szükségeseket és földöntúlra az örök jutalomra, „bérre" való igényt.

Aki vét a köteles munkáiban hanyagsággal, íme, mily sokszoros rosszat tesz!

a) Vétkezik egyszersmind különböző bűnök által. *Rest* (ami maga is bűn!) *Lop, csal* — mert munkáját megfizetik. Gyatra munkás meglopja gazdáját hanyagságával is. *Szeretetlenséget* követ el azokkal szemben, akik munkájára szorulnak. (Családtagjai, gazdái stb.) *Igazságtalan — rossz példát ad — engedetlen* — tovább hinti a társadalmat rontó konkolyt: a lelkiismeretlen munka mételyét. Hány *ügynek — személynek árt* vele!

b) Isten akaratával szembehelyezkedik! Isten a parancsok által nyilatkoztatja ki a mindenkit kötelező akaratát. De hogy egytől-egytől mit akar, azt azzal mutatja ki, hogy milyen élethivatásba helyezi. Tehát az egyesekre nézve Isten akarata az állapotbeli kötelességekben nyilvánul meg. Aki tehát ezekben lelkiismeretes, az Istennek jó gyermeke. Aki ezekben lelkiismeretlen, az *rossz gyermeke* Istennek akkor is, ha más nagy dologban nem is vétkezik és szeret minél

többet ájtatoskodni! Az egyes embernek *állapotbeli kötelmeiben* kell megszentelődni!

c) Gondoljunk a borzasztó felelősségre! Isten nem csak azt kéri számon, hogy mi rosszat tettünk, hanem azt is, hogy mit mulasztottunk. (Példa az elásott talentumról.) Mi mindent tehet egy anya — feleség — cseléd a családban! Mennyit használhat, mily sok szeretetgyakorlat áll előtte, mennyi alkalom az áldozatra s különböző erényekre. Hogy használta ki ezen területét? *Felelni fog róla az Istennek!!*

d) A szövetséges előtt még egy szempont áll. Ő kötelessége és munkája által lesz vagy apostol, vagy botránykő. „Ilyen a vallásos leány" — kétféleképen mondják. Vagy tisztelő beismeréssel — vagy gúnnyal, lenézéssel. A világ az egyesekből ítéli meg az eszmét, amelyet az egyes képvisel. Féljetek az Úrtól, ha állapotbeli kötelmeitekben szégyenére voltatok annak a szent eszmének, amelyet képviseltek! Mindazt, amit ártottatok az eszmének, tőletek fogja számonkérni az Isten!

Befejezés. Minden eszköz elmulik s megmarad a végcél. Kialszik a tűz — de hiszen van, amit rajta készítettünk. Legyen éltetek munkája szent lángolás, szent tűz, amelyen egy Istennek tetsző élet készül el a mennyország számára.

III. A bűn.

Bevezetés. Három képet fogunk elétek tárni. A fényes lélek lehullása a magasból. — Az ördög gyertyájáról. — Jézus a poroszló előtt.

Tárgyalás. I. Elevenen leírjuk Lucifer szépségét, s fényes lakhelyét az Isten oldalán — villámszerű lehullását a mélybe. Ez a súlyos bűn képe.

Ne gondolja a szövetséges: ez nekem már nem szól! Lucifer nagyobb volt mint te — s íme lezuhant. A legvallásosabb, jámbor léleknek is vigyázni kell! A jámbor lelkek zuhanásának három útja van:

a) Az *erénygőg* útja. „Én már szent vagyok, hisz szövetséges vagyok.“ Meg van magával elégedve — nem veszi észre magában a rosszat — megveti a veszélyt

— lenézi a többit — nem igyekszik javítani önmagán, azt hiszi, elég, hogy már szövetséges. Isten a gőgöst megalázza s bukni fog — talán ép abba, amit másnál legjobban megvetett, talán oly mélyre, amilyet lehetetlennek gondolt önmagáról. *Tanács:* állandó önvizsgálat, fogadjuk el, ha figyelmeztetnek, ne legyünk önmagunkkal soha eltelve, ne vessünk meg soha mást, ne tartsuk magunkat többre másnál, ne a meglévő jót élvezzük s fitogtassuk önmagunkban, hanem keressük a hibáinkat, amiket javítani kell. Egyszóval: *alázatosság!*

b) A hirtelen zuhanás meredeke. Megtörténik, hogy a legjobb embert is egy váratlan erős kísértés ledönti a lábáról. Beesületes embereket megszédített már egy váratlanul, ellenőrzés nélkül kezükbe került nagy érték és sikkasztottak. Tiszta, jámbor leányokat váratlanul megrohant egy szenvedélyes szerelem s elbuktatott. Senki se higyje, hogy oly erősen áll, hogy képtelen bukni! Azért a tanács: vigyázni — imádkozni — küzdeni — szentségekhez járulni — beszámolni a lelki atyának, esetleg egye-

sületi vezetőnek — s ha jönne egy hirtelen támadó hullám, késedelem nélkül tárjuk föl a veszélyt lelkünk vezetőjének vagy tanácsadónknak. (Édesanyánk — egyesületi vezető stb.) S főleg — kerüljük a veszélyt s ne játsszunk vele, abban bízva, hogy elég erősek vagyunk!

c) A lassú megalkuvások tekervényes útja. Kis engedés az első buzgóságból — majd még több. Rövidebbek lesznek az imák, gyérebbek a gyónások, áldozások. Lassan-lassan több lesz a mulatság és kevesebb az erénygyakorlat és komoly munka. Ebben is — abban is (öltözködési mód — mulatságok megválasztása — ismerkedés stb.). Kicsit engedünk a barátnőknek vagy saját vágyainknak. Eleinte kicsit — lassan mindig többet. Észre sem vesszük, hogy csúszunk lefelé a súlyos bűn útján. Tanács: kitartás az első buzgalomban. Amit elővettünk s megkezdtünk, abba ne hagyjuk. Inkább mindig egy kicsit többet — mint kevesebbet a jóból! Napi esti lelkiismeretvizsgálat. Pontos részvétel az egyesületi összejöveteleken, melyek megóvnak a lanyhulás ellen. Erre való az évi lelki-

gyakorlat is: vissza-visszatérni az első buzgósághoz!

2. Második kép az egyszeri öregasszony példája, aki a templomba hatalmas gyertyákat vitt Isten oltárához és a szentek képeihez, de egy kicsi kis gyertyát otthon, eldugva, meggyújtott a Sátánnak is, hogy azért „vele is jóban legyen". Igy tesznek azok, aki a jámbor élet mellett egy-egy megrögzött szenvedélyt vagy bűnös szokást meghagynak, sőt táplálnak lelkük rejtekén — sőt beleviszik szent dolgaikba is. Például: jámborságát fitogtatja, azzal is csak saját hiúságát legyezgeti. Nem szeret dolgozni — szívesen ájtatoskodik bármennyit, mert azalatt sem kell mást dolgozni. Szeret önmagával foglalkoztatni — s ezért veszi igénybe szükség nélkül is a lelkiatyát. Hazug — hazudik akkor is, amikor jámborságot, buzgóságot mimel. Tisztességesen él — de érzékies gondolatokban gyönyörködik. — Most a lelkigyakorlat alatt vizsgáljuk meg jól lelkünket, nem ég-e szívünk valamelyik redőjében elrejtve egy kicsiny gyertya az ördögnek is azalatt, míg egész éle-

tünkkel nyiltan a Sz. Szívnek hódolunk? Az egyszeri öregasszony, dacára a templomba vitt sok gyertyának, elkárhozott — mert gyertyát gyújtott a Sátánnak. Jámbornak látszó élet mellett is el lehet kárhozni, ha a szív rejtekében egy állandó bűnös szenvedéllyel hódolunk a Sátán előtt. Kutassuk ki a lelkigyakorlat alatt szívünk legtitkosabb zugait is!

3. Harmadik kép: Jézus fájdalmas arccal néz a poroszlóra, ki Őt arcul ütötte s szerető szemrehányással kérdi: miért ütsz engem? A halálos vétek keresztrefeszíti Jézust. A bocsánatos bűn arculveri Őt. Ha Isten kegyelméből a keresztrefeszítők között nem is vagy — el tudja lelked viselni azt, hogy Jézust arculvered? Minden bocsánatos bűnre való csábításnál (kisdolgok elcsenése — torkoskodás — megszóló beszédek — kisebb szeretetlenségek — hűség — helytelen öltözködés, viselkedés, tánc stb.) képzeld magad elé Jézust, amint szomorúan néz rád s megkérdezi: miért akarsz most arcul ütni engem?

Befejezés. Egy földesúr két kőoszlopot állíttatott. Egyet a temető elé, egyet az

országútra. Utóbbira azt iratta: Isten az irgalom. Előbbire: Isten az igazság. Miért? Mert akik az országúton járnak, azokhoz még Isten irgalma szól: még van idő megtérni. Akik a temetőben fekszenek, azok felett már ítélt az igazság! Használjátok fel az időt, a megjavulásra most, amíg az isteni irgalom útján jártok, nehogy késő legyen egykor, amikor már csak az igazság szól.

IV. Az utolsó dolgok.

Bevezetésben lerajzoljuk a lelkek elé a ravatalon fekvő leányt. Mindegyik önmagát képzelje oda. Fehér ruha rajta. Körülötte virág és gyertyafény. Mellette az egyesületi testvérek zászló alatt. Beszenteli az egyesület papja. Köröskörül azt suttogják: Neki már jó, hisz szövetséges volt — bizonyosan a mennybe kerül... És valóban? Ugyanakkor ravatalon egy másik. Amoolyan szegény utca lánya. Mindenki lenézte. Te is fölényesen mentél el mellette. Utolsó útjára alig kíséri valaki. Rosszakaratú nyelvek most is leszóljják: „nem szeretnék a bőrében lenni, ha Isten előtt áll". És valóban?

Tárgyalás. 1. És valóban — ítél az Isten. A szegény utcalányára hangzanak a vádak... De a leány belenéz az ítélő Isten szemébe és megszólal: „Én nem tudtam". Elmondja: Nem tudtam, hogy mik a parancsaid. Nem tanítottak rá, hogy hogy kell nemesen élni. Igazán nem tudtam, hogy a bűnnel téged bántlak jó Istenem. Hiszen téged is alig ismertelek. Amennyire egy kicsit ismertelek, szerettelek is, de nem tudtam, hogy a te szereteted mit kíván tőlem. Az isteni irgalom pedig elnézően szól: Szegény gyermek! Valóban, te szerettél a magad gyatra módján s ha többet tudtál volna rólam, jobb lettél volna. Menj, szenvedd le bűneidet s azután jer Szívemre!

Azután a másikhoz fordul, akinek szívén az egyesületi érem. Az ítélet előtt állóra pedig rádörög az Úr: Ime parancsaim! Miért vétettél ellenük? Ime tilalmaim! Hogyan merted elkövetni mégis? Itt vagyok előtted én, az Úr! Hogy mertél engem megbántani?! Nézz a szívemre! Miért nem viszonoztad jobban szeretetét? És a szövetséges szeretne szólni, mentegetődzni, mint a másik: „én nem tudtam"

— „nem tanítottak rá" — „nem ismertelek". De ajkára fagy a szó és — *elnémul.* Vádlója szívén a kis érem: Te tudtál, tudhattál mindent. Téged kioktattak. Te jól ismerted Istent. Téged jobban vonzott már a földön az isteni szív szeretete is — mégis! Elnémul s egy védő sem szólal meg mellette. Senki — senki. Mint mentőövhöz nyúl érméhez: tán megmenti ez. Megmenti az a tény, hogy életében szövetséges volt. De az Isten hangja újból rádörög. — Igen, csak mutass rá! Ez az érem szolgálja a vádat. Szövetséges voltál és mégis elmulasztottad kötelességeidet. Szövetséges voltál és nem tudtad, hogy kell gyakorolni a szeretetet. Szövetséges voltál és mégis hazudtál, megszóltál, rágalmaztál. Szövetséges létedre gőgös voltál, hencegtél, páváskodtál, elprédáltad értékeidet léhaságokra! Szövetséges voltál s alkalmat adtál másoknak kísértésekre viselkedésed, öltözködésed által. Hullanak a vádak, mint a pörölycsapások és — nincsen rá mentség! A vádat ítélet követi — egy zuhanás a mélység felé. Ne dicsekedjetek azzal, amik vagytok, hanem féljetek s tökéletesedje-

tek, mert, akinek több adatott, attól többet is kérnek számon!

3. Meglepetések az utolsó ítéleten. Közismert szent asszonyok, szent lányok a baloldalon — s ismeretlen jó anyák, jó gyermekek a jobb oldalon. Akiknek ajkán szent igék voltak, ott állnak eltorzult arccal — s megdicsőülnek mellettük a hallgatva, titkosan bensőséges életet élők arca stb. Vigyázzatok, nem aszerint fogunk ítéltetni, hogy a földön mit mutattunk s minek tartottak minket, hanem aszerint, hogy milyenek voltunk a lelkünk mélyén!

4. *A pokol.* Melyek a világ legborzasztóbb szavai? Betegség? Háború? Dögvész? Nyomor? Halál? — Nem! Legszörnyűbb e két szó: már késő... Képzeljük el a kártyást, aki feltette mindenét egy játékra. Veszít. Szeretné visszavonni az egész játszmát, de — *már késő!* Mindene elveszett. — Gondoljuk el a gyermeket bizonyítványkiosztáskor, bukott értesítővel a kezében. Oh, most de szívesen kezdené újra ezt az évet. *Már késő* — megbukott. Gondoljunk el egy ifjú leányt, aki szájon csókolja beteg barátnőjét s azután rákiál-

tunk: vigyázz, a fekete himlőt csókoltad magadba! Jaj, mit tenne, hogy visszavonja ezt a csókot, de — *már késő*, magába csókolta a halált. Vagy nézzük a gyermeket anyja sírjánál. Annál az anyjánál, akihez talán utoljára is goromba volt. Oh, hogy jóvá tenne most mindent, de — *már késő!*

Ettől a két borzasztó szótól visszhangzik a pokol. Az elkárhozott:

a) meg tudja, megérti, hogy mit vesztett el! Megtenne most már mindent a mennyért, de — már késő?

b) Rettentően, isszonyúan érzi a testi-lelki kínokat. Oh, csak még egyszer élhetne, cserébe adna bármit (ruhát, vagyont, táncot, mulatságot, ismeretséget, szerelmet, szépséget, mindazt, ami miatt vétkezett volt!), csak szabadulhatna. De a cseréhez most — már késő!

c) Látja a bűn ocsmányságát, a bűnöző önmaga utálatosságát. Oh — most már ellökné magától a bűnt, de itt — már késő!

d) Szeretetre szomjas s nincs, aki szeresse! Most már tudja, ki az Isten — most

már eleped csak egy cseppért is az Isten szeretetéből. A földön nem becsülte elég nagyra s most, amikor már elepedne érte — már késő, már nem kaphatja meg soha sem!

e) Felsír a lelke a kárhozatból: hisz szövetséges voltam! De a válasz ugyanaz: miért nem hivatkoztál erre a föld kísértéseinél: szövetséges vagyok, ilyet nem tehetek!? — Most ráhivatkozni — már késő!

Befejezés. Egy hasonlattal fejezem be. Gondoljátok el, ha hosszú-hosszú távollét után haza indulnátok. Hosszú vágy, epedés után, amikor már látszik a hazai falu tornya, a vasuti tilalomtábla ellenére mohón hajolnátok ki és — egy útszéli fa levágná fejeteket! Egy-két perc volt a boldogság és most — vége! Így jár az, akit a szövetségi élet útja gyorsított vonaton visz az ég felé s már a boldogság közelében oktalanul vétve valamelyik isteni tilalom ellen, tönkre teszi örökéletét s az ajtó előtt álló örök boldogságának örökre vége!

V. A megtérésről.

Bevezetésben elmondjuk részletező előadással a gyilkos fiúnak történetét. Anyja egy pénzdarabot nem akart odaadni, hogy el ne verje — és a feldühödt fiú mintegy **eszét** vesztve, megszúrta anyját. Mikor maga előtt látja vérben, *elrémül.* Mi lesz vele. Elfogják — felakasztják. De ime, amikor jönnek a rendőrök, a haldokló anya mindent *magára vállal.* „Öngyilkos voltam" vallja, hogy kimentse a gyilkos fiát. A gonosz fiú, aki eddig csak félt, most ráébred édesanyjának nagy jóságára és anyja *iránti szeretetből* zokogva borul le a haldokló előtt és *bocsánatért könyörög. Bevallja* minden gaztettét s a haldokló anya bocsánatát kéri. Megkapja nemcsak a bocsánatot, de a gazdag örökséget is reátestálja az irgalmas szívű édesanya. A fiú ettől fogva teljesen *megváltozik* és *új emberré* lesz.

Tárgyalásban az adott esetből magyarázzuk a megtérés folyamatát. 1. Előzőek kapcsán *féltünk* az Isten ítéletétől. (Tökéletlen bánat.) 2. Magunk elé képzeljük a kereszten függő, véres, haldokló

Jézust, aki nem büntetésünket kéri, hanem magára vállal mindent, hogy megváltson minket. Ez szeretetre kell, hogy gyullasszon s azért bánjuk bűneinket. (Tökéletes bánat.) Nem marad más hátra: vallani és bocsánatot kérni, ahogy a gyilkos fiú tette. Gyónás. 2. Jézus hogy fogad vissza? Megbocsát, szívére ölel, nemcsak megbocsát, hanem visszaadja egész örökségünket. (Malaszt állapot, kegyelmei, érdemeink eljátszott jutalma, jogunk a mennyre). 3. Mit tehetünk mást e nagy jósággal szemben, mint megváltozni és új emberré lenni. (Erős fogadás. jóvátétel, bűnalkalmakkal szakítani.)

Befejezésül közös lelkiismeretvizsgálatot tarthatunk. Átmegyünk a paranesokon és megemlítjük az egyes bűnöknél a megjavulás feltételeit, jóvátétel eshetőségeit. Legvégül bizalomra buzdítás a Jó Pásztorra való utalással, aki haza — Szívére hívja vissza báránykáit a lelki gyakorlatban is.

VI. A szenvedésről.

Beveztésként elmondjuk a legendát a szegény emberről, ki megkérte Jézust, vi-

gye magával a túlvilági boldogságba. Az Úr azzal a kikötéssel tette, hogy kövesse őt kereszttel vállán, amint maga is teszi. Elől ment Jézus a kereszttel, utána az ember, aki azonban útközben folyton kérlelte Jézust, hadd faraghasson le egy-egy darabkát keresztjéből könnyítés végett. Jézus megengedte, de hozzá tette: te fogod megbánni. Végre egy árokhoz értek, mely a világot s a túlvilágot elválasztotta. Jézus átfektette keresztjét, mely hidat képezett s átment rajta. Így akarta tenni a szegény ember is, de keresztje — melyből minduntalan lefaragott — nem érte át a túlsó partot s így a boldogság túlsó partjára nem követhette Jézust.

Tárgyalás. 1. A szenvedés szükséges. *Elkerülhetetlen*, hisz látjuk, hogy minden ember életében megvan. Vagy elfogadjuk s üdvünkre válik, vagy zúgolódunk ellene, akkor is megmarad s még csak hasznát sem vesszük. *Penitencia*, bűneinknek levezeklése a földön. (Jobb a gyermeknek elszenvedni a büntetést az iskolában, mint szégyenletesen elbukva, eljátszani életpályáját! Ép így jobb e földön, mint

a túlvilágon leszenvedni bűneinket.) *Megedz, nemesít, érdemeket szerez.*

2. A szenvedésre lelkesítsen minket Jézus szenvedése. Képzeljünk valakit, akit nagyon szeretünk, betegágyon, súlyos kinok közt. (Leírjuk, hogy virrasztunk mellette, fogjuk lázas fejét, nem törődünk mellette a magunk bajaival.) Hányszor sírunk fel mellette: inkább nekem is jusson ki belőle, csak az ő szenvedéseiből vegyek el... Így képzeljük magunkat Jézus keresztje mellé (az Úr szenvedéseinek ecsetelése), mi mellette térdelünk, szeretetünkkel simogatjuk s készek vagyunk vele szenvedni.

3. Előkészítés a szenvedésekre, amelyek egy leányra várnak s tanácsok ezek nemes elviselésére. (Elárvulás, elhagyatottság, igazságtalanságok elviselése, terhes munka stb.)

4. Csalódás másokban. (Szeretteink, egyháziak.) Tudjuk elválasztani az eszmét az embertől. Ne azt gondoljuk: én is rossz leszek, hanem: ha még ő is rossz, mennyire fáj ez Jézusnak s ezért kell nekem még jobbnak lennem Jézus vígaszta-

lására. (Alkalmazottaknál kitérünk arra, ha gazdáiktól kell szenvedni, vagy ha magukat vallásosnak hirdető előljáróik a magánéletben nem azok: hogyan ítéljünk és viselkedjünk.)

Befejezés. Ha testvérem arcul ütné anyámat, nem azt gondolnám, hogy nekem is szabad, hanem megcsókolnám az ütés helyét. A sok emberi képmutató gonoszság ne csábítson követésre, hanem a megbántott Jézus engesztelésére.

VII. Isten szeretetéről.

Bevezetésben eceteljük, hogy egy jó atya mit tesz gyermekéért. (Életet ad neki, gondoskodik róla, neveli, ezért jutalmazza s bünteti egyaránt, meg-megajándékozza, munkát ad kezébe, megedzi az élet nehézségeire, áldozatokat hoz érte.)

Tárgyalásban 1. mindezt alkalmazzuk Istenre s bebizonyítjuk, hogy Isten elsősorban is jóságos Atyánk, aki szeret minket.

2. Bővebben kifejtjük, hogy mennyi áldozatot hozott értünk Jézus, kidombo-

rítva a Sz. Szív irántunk való szeretetét.

3. Utalunk a Szentlélek szándékaira s ezekből látható szeretetére.

4. Összehasonlitjuk Isten szeretetét az emberekével. *a)* Mennyivel többet ad Isten. *b)* Mennyivel önzetlenebbül, mert Ő tudna nélkülözni minket, míg a földi atya, anya, jegyes stb.-nek magának is kell annak szeretete, akiért áldozatokat hoz. *c)* A legfőbb jót: az *örök* boldogságot csak az isteni szeretet tudja megadni — azt a legjobban szerető földi szív sem tudja nyujtani nekünk.

5. Mindezek következménye: *a)* Viszontszeretet, bizalom. Legbizalmasabb barátunk Jézus legyen. Vele közöljünk mindent. Mindenben irgalmára, szeretetére hagyatkozzunk. *b)* Minden földinél többre becsüljük Isten szeretetét s ezt el ne játszuk semmiért. *c)* Különös kitérés az ismeretségekre, földi szeretetre. A lányok sokszor követik azt e hibát el, hogy amikor embert kezdenek szeretni, felhagynak az istenszerető jámborsággal. Pedig épp akkor kellene még jobban ragaszkodni Jézushoz. Mert ha a szeretet céltalan, bűnös, — akkor csak Isten sze-

retete tud erőt adni a leküzdésére. Ha van célja (házasság), akkor pedig nem ellenkezik az Isten-szeretettel. Sőt, akkor kellene még jámborabbnak lenni, hogy Isten áldását eszközöljük ki szívünk vágyaira, jövő terveire s a házasságra, mint *szentségre*, minél szentebbül készüljünk elő.

Befejezés. Buzdítás az istenszeretet viszonzására, főleg e három által: megnyugodni mindenben szent akaratán, jelenlétében élni — Szívéhez közeledni a szentségek vétele által.

VIII. Szentáldozás — mennyország.

Bevezetés. Példa egy királyról, ki fiát próbakép idegen országba szegény emberekhez adta. Kétféle találkozás kettőjük közt: ez időnként meglátogatja fiát s ajándékokat visz, de ezzel a gyereknek helyzetét nem változtatja meg. Mégis a jó fiú mennyire örül e találkozásoknak! A másik találkozás akkor lesz, amikor a király hazahozza fiát s ezzel a gyermek egész helyzete megváltozik: királyi örökségébe belekerül.

Tárgyalás. 1. Előbbi példa alkalmazása. Az Isten és ember kétféle találkozása. Isten jön hozzánk (sz. áldozás) s mi megyünk hozzá: mennyország.

2. A szentáldozásról. Földi helyzetünket ez még meg nem változtatja, mégis mily nagy dolog, mennyi lelki ajándékkal jár, a jó ember mennyire kell, hogy nagyrabecsülje. Magasztossága — haszna — boldogító ereje. A fiatal leányt ez az egyetlen, ami óvja, védi fejlődő szenvedélyei s a reá leselkedő kisértések közt. A gyakori sz. áldozásról. A méltó sz. áldozásról.

3. A mennyországról. *a)* Milyen a menny (gazdag, szép, örök stb.) *b.* Milyen lesz ott az üdvözült (megdicsőült, boldog, örökéletű stb.) *a)* Mi az: Istent bírni. Az Istennel való örök összesimulásról.

4. Buzdítás, hogy mindenek felett a mennyre vágyjunk, azért készek legyünk a földit feláldozni, annak reménye vigasztaljon a nehézségek között, földi igazságtalannak látszó emberi sorsok látásainál. (Lesz kárpótlás igazságszolgáltatással odaát!)

Befejezés. Sz. áldozás és mennyország közti összefüggés. Útlevél az égi útra a gyakori sz. áldozás lenyomata az emberi szíven.

IX. Szűz Mária tisztelete.

Bevezetés. Példa: egy árva leány a különítéleten azzal védekezett: nem volt anyám, aki példát adott volna. De mentségét visszavetette az Úr: Ott volt előtted égi Anyád példája, miért nem tanultál tőle?

Tárgyalás. 1. Szép, tiszta, nemes leányélet el sem képzelhető a Szűzanya gyengéd tisztelete nélkül. Isten akarja („Ime a te anyád"), az Egyház hangoztatja („Szűz Mária által Jézushoz"), a női természet is vágyja, hogy legyen egy női példaképe a nőnek.

2. Szűz Mária tisztelete miben áll? *a)* Maga a tisztelet (imádkozunk hozzá, képét, szobrát, érmeit tiszteljük, ájtatosságainkba belefoglaljuk, a sz. olvasót búzgón imádkozzuk, gondolunk rá, ragaszkodunk hozzá gyermeki szívvel, sze-

retjük stb.). *b)* Segítségül hívása. (Vígasztalás kisértésben, bajban, bánatban, elhagyatottságban.) Főleg, hogy helyezzük biztonságunkat a Szent Szűz védelme által. *c)* Példájának követése. Részben egyes erényeit (szemérem, alázat, munkaszeretet, áldozatosság stb.) — részben a nap folyása alatt Szűz Máriát szemléljük s utánozzuk napi teendői alatt, a názáreti házban. (Mert Szűz Máriával imádkozom, mert vele végzem ezt és azt a házi munkát, mert úgy engedelmeskedem, ahogy ő Szent Józsefnek, úgy foglalkozom kistestvéremmel vagy a rámbizott gyerekkel, ahogy Szűzanya a kis Jézussal stb.)

3. A Szűz Mária által nyert vigaszok. *a)* Az életben: segítség, közbenjárás, oltalom, kegyelmek kieszközlése; az a tudat: van édesanyám mennyben. *b)* Haláláórájában, ahogy az Üdvözlégyben is kérjük. *c)* Jézus megjutalmazza az Égben anyjának tisztelőit.

Befejezés. A gyermeket kézenfogva viszi anyja az útra. E három napon át Jézus Szívébe zárkóztunk, most újra indulunk az életútra. Fogódzunk Szűz

Mária kezébe, segítsen, hogy újult lélekkel, feltételeinket megtartva, győztesen haladjunk tovább ez úton.

X. *Jézus Szívének tiszteletéről*

a három nap alatt naponként egyszer. Ha négy beszéd van, egy-egy rövid beszédképen 2. és 3-ik elmélkedés közt. Ha 3 beszéd van, hozzáfoglaljuk a másodikhoz.

Első nap.

(Az eszközök használatáról szóló előadás után.)

Bevezetésben röviden elismételjük, hogy jelent meg Jézus Szíve Alacoque Szent Margitnak. *Tárgyalásban* részletezzük a Szt. Szív igéreteit s hogy hogyan lehet ezeknek megfelelően megszentelni az életeszközöket. Munkát, vállalkozást, otthont, házat, családot, családi életet, állapotbeli kötelességeket, szenvedéseket Jézus Szívének ajánljuk fel. („Megáldom a híveket", „megáldom a munkákat, „megáldom a családokat", „vigaszt adok a szomorúságokban".) *Befejezés:* buzdítás a családfelajánlás terjesztésére ott-

hon, ahol alkalmazva vagyok stb. s hogy minden munkáinkat a Sz. Szívnek ajánljunk fel.

Második nap.

(A megjavulásról szóló előadás után.)

Bevezetésben megemlékezünk arról, hogy a Sz. Szív az életben a kegyeknek forrása, halálban menedékünk. *Tárgyalásban* a többi igéretről. 1. Bűnösöket javulásra segít a Sz. Szív-tisztelet. (Inkább bűneink ellen a Jézus Szív-tiszteletet használjuk fegyverül.) 2. Lanyhákat búzgókká tesz. (Miben vagy lanyha?) 3. Búzgókat tökéletességre segít. (A Sz. Szív utánzandó erényeiről.) 4. A nagy igéret: buzdítás az első péntek megtartására újra és újra. *Befejezésben* a Jézus Szive-tisztelet terjesztésére, vagyis állhatatosságra buzdítunk az utolsó igéret alapján: „Szivembe zárom azok nevét, kik Szivem tiszteletét terjesztik."

Harmadik nap.

(Isten szeretetével kapcsolatban.)

Bevezetés: miben áll a Jézus Szívetisztelet: viszontszeretet és engesztelés.

Tárgyalásban kifejtjük: *a)* hogy a kötelesnél több imával, jó cselekedettel, erénygyakorlattal, szentáldozással hogyan tanítsunk viszontszeretetet Jézus Szíve iránt. *b)* Az engesztelésről. A Szent Szív szenvedései (hidegség, káromlások, szentségtörések, bűnök stb.) s mindaz, amit vigaszul, engesztelésül Jézus Szívének nyújthat egy szerető szívű, gyengédérzésű leány. *Befejezés:* Jézus mondása Sz. Margithoz: „Legalább te szeress engem és vigasztald Szívemet.“ Mindenki vegye úgy, hogy neki mondja ezeket Jézus.

PALLAS